

PROJECTE LINGÜÍSTIC

1.- Anàlisi del context

L'Institut d'Ostalria Les Val d'Aran, ubicat al municipi de Lés, constitueix una institució educativa arrelada a un entorn turístic i multilingüe. Aquesta situació geogràfica, a pocs quilòmetres de la frontera francesa i al cor de la Val d'Aran, dota el centre d'una identitat singular, immersa en la convivència de llengües com el català, l'aranès, el castellà i el francès.

L'alumnat matriculat prové majoritàriament de diverses comarques catalanes i, en alguns casos, d'altres punts de l'Estat espanyol. Aquest fet es reflecteix en la diversitat lingüística i cultural que es respira al centre. Les dades extretes de les enquestes mostren que:

- El 43% de l'alumnat entén i parla català amb fluïdesa.
- El 14% entén i/o parla l'aranès, llengua pròpia de la vall, però d'ús minoritari entre els estudiants no autòctons.
- El professorat, en canvi, disposa d'un domini majoritari del català, però encara es detecta una manca de formació específica en aranès.

La configuració dels grups és reduïda, fet que permet una atenció personalitzada i un treball acurat del desenvolupament lingüístic dels estudiants. Aquesta realitat exigeix una resposta institucional clara per garantir l'assoliment de les competències lingüístiques per part de tota la comunitat educativa.

2. Oferta de llengües estrangeres

El centre considera estratègica la incorporació de llengües estrangeres relacionades amb el sector turístic i l'hostaleria:

L'Institut d'Ostalria Les Val d'Aran entén que la competència en llengües estrangeres és essencial per a la formació integral de l'alumnat, especialment en un sector com el turístic i l'hostaler, que exigeix habilitats comunicatives plurilingües. Per aquest motiu, es fa una aposta decidida per l'ensenyament del francès i l'anglès com a llengües estrangeres vinculades al context socioeconòmic del territori.

- **Francès com a primera llengua estrangera:** Es tracta de la llengua estrangera amb més presència al centre, atesa la proximitat geogràfica amb França i la forta presència de clientela francòfona al sector turístic de la Val d'Aran. El francès s'introdueix amb enfocament comunicatiu i professional, integrant terminologia específica del món de la restauració i l'atenció al client. Es potencia l'ús del francès en contextos pràctics, com ara simulacions de servei en sala o recepció d'hotel.
- **Anglès com a segona llengua:** Tot i que no és la llengua estrangera principal, l'anglès és indispensable com a llengua franca en contextos internacionals. Es treballa des d'un enfocament funcional i situacional, centrant-se en diàlegs, vocabulari bàsic i estructures comunicatives pròpies del món laboral. Es plantegen activitats de speaking i role-play per tal que l'alumnat adquireixi confiança i fluïdesa.
- **Enfocament metodològic plurilingüe:** La docència de llengües estrangeres al centre es basa en l'ús d'enfocaments comunicatius i metodologies actives, com ara l'ensenyament per tasques, l'aprenentatge cooperatiu, i l'ús de suports visuals i tecnològics. També es vol promoure l'aprenentatge integrat de continguts i llengua (AICLE) en contextos professionals.
- **Activitats complementàries:** El centre preveu activitats com tallers de conversa, intercanvis amb escoles de França, simulacions de contextos reals (comandes, check-in/check-out, reserves, etc.), així com la participació en projectes Erasmus+ i eTwinning, que afavoreixen l'exposició real a la llengua estrangera.

- **Avaluació i acreditació:** L'alumnat pot optar a certificacions oficials de competència en francès i anglès, mitjançant convenis amb l'EOI o altres institucions reconegudes. Aquestes certificacions afegeixen valor al perfil professional dels estudiants.

3. Objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües

L'Institut estableix una sèrie d'objectius generals i específics amb la voluntat de garantir que tot l'alumnat adquireixi una competència lingüística sòlida, funcional i adaptada a la realitat del seu entorn personal i professional. Els objectius s'alineen amb les directrius del Departament d'Educació i amb els criteris establerts per a l'educació plurilingüe i intercultural a Catalunya.

Objectius generals:

- **Garantir el domini del català com a llengua vehicular** i d'aprenentatge en totes les activitats acadèmiques i administratives.
- **Assegurar la comprensió i l'expressió adequada en castellà**, tot respectant el principi de colingüisme, per garantir la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat.
- **Promoure l'aprenentatge significatiu i progressiu de l'aranès**, com a llengua pròpia del territori, integrant-la en els àmbits culturals i comunicatius de la vida del centre.
- **Fomentar l'adquisició de llengües estrangeres**, especialment el francès i l'anglès, amb una orientació clarament professionalitzadora.
- **Consolidar una actitud positiva envers el multilingüisme**, reconeixent les llengües familiars de l'alumnat com a actiu per a l'aprenentatge i la convivència.

Objectius específics:

- Desenvolupar la **competència comunicativa** (oral i escrita) en les cinc llengües de referència del centre: català, castellà, aranès, francès i anglès.
- Integrar l'ús funcional de les llengües estrangeres en els contextos d'aprenentatge professional, especialment a través d'escenaris reals i simulacions d'atenció al públic.
- Afavorir la **interacció oral i l'expressió escrita** mitjançant activitats diverses com exposicions, entrevistes, presentacions, debats i redaccions.
- Promoure la **lectura en diverses llengües** per incrementar el bagatge cultural i lingüístic de l'alumnat.
- Facilitar l'accés a **certificacions oficials de llengües**, millorant així l'ocupabilitat i projecció internacional dels estudiants.

- Impulsar la **formació lingüística del professorat**, per tal que pugui fer ús didàctic i efectiu de diverses llengües dins i fora de l'aula.

Indicadors de seguiment:

- Increment del nombre d'alumnes que utilitzen el català en activitats orals i escrites.
- Augment de la presència de l'aranès en la retolació i en activitats culturals.
- Participació en projectes multilingües i programes europeus.
- Progrés en els resultats acadèmics de les matèries impartides en llengües estrangeres.
- Nombre de certificats oficials obtinguts per l'alumnat en anglès i francès.

4. Criteris metodològics i organitzatius en relació a l'aprenentatge de les llengües

L'aprenentatge i ús de les llengües al centre es fonamenta en criteris metodològics que prioritzen l'enfocament comunicatiu, el treball per competències i la transversalitat entre àrees. Aquests criteris es concreten en accions organitzatives i metodològiques que tenen com a finalitat fomentar la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

Principis generals:

- Garantir la coherència metodològica en l'ús de les llengües en tots els àmbits del centre.
- Afavorir l'aprenentatge significatiu i funcional de les llengües a partir de situacions reals i contextualitzades.
- Fomentar la transferència de coneixements i habilitats lingüístiques entre llengües.
- Incorporar la diversitat lingüística com a recurs d'aprenentatge.

Criteris específics i actuacions concretes:

- **Ús sistemàtic del català** com a llengua vehicular i d'aprenentatge a totes les matèries, incloses les tècniques i professionals.
- **Possibilitat d'ús del castellà** com a llengua de suport, especialment en les activitats inicials, proves escrites i processos d'acollida d'alumnat nouvingut.
- **Inserció gradual de l'aranès** en la vida quotidiana del centre mitjançant retolació, activitats culturals, celebracions locals i elements de visibilització lingüística.
- **Disseny i implementació de projectes interdisciplinaris**, en què participin diferents departaments (llengües, cuina, serveis, TIC...), per desenvolupar projectes integrats amb dimensió multilingüe.
- **Foment de la producció oral i escrita** a totes les llengües, mitjançant activitats d'expressió i comunicació com presentacions, exposicions orals, cartes formals, correus electrònics, i textos funcionals aplicats al món laboral.

- **Treball per projectes i situacions d'aprenentatge**, on les llengües s'utilitzen com a eina d'accés a la informació, comunicació de resultats i treball cooperatiu.
- **Implementació del Pla de Lectura del centre**, que inclou lectures en diferents llengües, racons de lectura, tertúlies literàries i jornades lectores.
- **Incorporació sistemàtica de les TIC i eines digitals** (aplicacions interactives, plataformes educatives, vídeos, podcasts) per reforçar l'aprenentatge actiu de les llengües.
- **Reunions pedagògiques de coordinació lingüística**, en què es revisen els criteris d'avaluació, la coherència entre departaments i l'impacte de les mesures adoptades.

Aquest conjunt d'actuacions metodològiques garanteix un enfocament coherent i transversal de l'educació lingüística, alineat amb els objectius del centre i les necessitats de l'alumnat.

5. Recursos i accions complementaris

La implementació del Projecte Lingüístic requereix el suport d'una estructura organitzativa sòlida i de recursos específics que en garanteixin la viabilitat i l'eficàcia. Aquests recursos i accions complementàries tenen com a objectiu consolidar la presència i qualitat de l'ensenyament de les llengües en el centre.

Recursos humans:

- **Coordinador/a lingüístic/a:** Assignat/da pel director/a, és la persona encarregada de vetllar pel desplegament del PLC, coordinar accions, dinamitzar activitats i fer seguiment dels objectius. Tot i que no es requereix formació específica, s'afavoreix el perfil amb formació en llengua catalana o experiència en dinamització lingüística.
- **Comissió de Normalització Lingüística:** Integrada per membres de l'equip directiu, el/la coordinador/a lingüístic/a, representants del professorat i alumnat. Té com a funcions la definició d'estratègies, la revisió de materials i activitats, i l'elaboració de propostes per a la millora contínua del projecte.
- **Professorat amb competència en llengües estrangeres i vehiculars,** que integra transversalment els objectius lingüístics dins la seva programació didàctica.

Recursos materials i digitals:

- **Biblioteca del centre** amb una secció multilingüe, que inclou materials en català, aranès, castellà, anglès i francès, així com recursos didàctics adaptats al sector turístic.
- **Material audiovisual** i interactiu: vídeos, podcasts, tutorials i aplicacions mòbils que fomenten l'autonomia i la immersió lingüística.
- **Glossaris professionals multilingües** i documents de suport específic per a l'àmbit de la restauració, la cuina i el servei d'atenció al client.
- **Aules amb equips multimèdia** i accés a plataformes digitals per al desenvolupament de tasques comunicatives (formularis, projectes col·laboratius, enquestes, etc.).

Accions complementàries i estratègiques:

- **Formació contínua del professorat:** Sessions de capacitació interna i accés a cursos del Departament d'Educació, EOLs i plataformes homologades per reforçar la competència i la didàctica de les llengües.
- **Projectes d'intercanvi i mobilitat internacional:** Participació en Erasmus+, eTwinning i altres iniciatives que permeten la interacció real amb alumnat i professorat d'altres països.
- **Activitats de dinamització lingüística:** Concursos de redacció i oratòria, representacions teatrals, tallers de poesia, concursos de traducció, etc.
- **Setmana de les Llengües i Dia Europeu de les Llengües:** Activitats temàtiques, exposicions, esmorzars lingüístics, jocs de pistes i accions participatives multilingües.
- **Participació en xarxes educatives:** Integració en grups de treball i xarxes territorials relacionades amb la lectura, la innovació i la competència comunicativa.
- **Aliances amb empreses i entitats locals:** Per impulsar el vocabulari professional específic i treballar la comunicació efectiva en entorns reals de pràctiques.

Aquest conjunt de recursos i actuacions complementàries garanteixen la sostenibilitat i aplicació efectiva del Projecte Lingüístic, afavorint la igualtat d'oportunitats i el desenvolupament integral de l'alumnat.

6.- La comunicació interna i la relació amb l'entorn

- **Comunicació interna i externa**

La comunicació preferent del centre es realitzarà majoritàriament en català, tant en els canals interns (correu electrònic, reunions, documents, intranet) com en les comunicacions externes dirigides a l'alumnat, famílies i altres agents vinculats al centre. Es vetllarà perquè aquesta preferència lingüística garanteixi la coherència institucional i el respecte per la llengua pròpia del territori.

- **Incorporació gradual de l'aranès**

Es preveu una incorporació progressiva de l'aranès en les comunicacions institucionals, començant per la cartelleria interna i externa, així com en els materials informatius relacionats amb actes i esdeveniments oficials. Aquesta incorporació es farà de manera planificada, valorant la repercussió i l'acceptació per part de la comunitat educativa i adaptant els recursos segons les necessitats detectades.

- **Ús del castellà en comunicacions amb famílies castellanoparlants**

Es reconeix la diversitat lingüística de les famílies i es facilitarà l'ús del castellà en les comunicacions amb aquelles famílies que tinguin aquesta llengua com a primera o preferent. Aquesta mesura té com a objectiu garantir una comunicació efectiva i propera, adaptada als diferents perfils lingüístics de la comunitat educativa.

- **Comunicació multilingüe amb l'alumnat**

El centre garantirà una comunicació accessible i plural amb l'alumnat a través del web oficial, els taulells informatius i les xarxes socials, oferint continguts en diversos idiomes, prioritzant el català i el castellà, i incorporant altres llengües segons la composició lingüística dels estudiants. Aquesta mesura busca facilitar l'accés a la informació, fomentar la inclusió i promoure la diversitat cultural.

- **Coordinació amb empreses col·laboradores**

Es mantindrà una estreta coordinació amb les empreses col·laboradores on l'alumnat realitza pràctiques, per tal de definir i adequar el perfil lingüístic necessari segons les característiques de cada sector i lloc de treball. Això permetrà adaptar la formació lingüística dels alumnes a les demandes reals del mercat laboral i facilitar la seva inserció professional.

- **Jornades de portes obertes i atenció multilingüe**

Durant les jornades de portes obertes i altres activitats de promoció i orientació, es facilitarà l'atenció en diverses llengües, amb materials informatius adaptats i la presència de personal capacitats per oferir informació i resoldre consultes en més d'un idioma. Aquesta aposta per l'atenció multilingüe vol millorar l'experiència dels visitants i garantir una millor comprensió de l'oferta educativa i dels serveis del centre.

7.- La formació i l'acreditació lingüística dels professorat

- **Foment de la formació en aranès, català, anglès, francès**

El centre promourà activament la formació en les llengües pròpies i oficials del territori, especialment en aranès, català i francès, mitjançant la participació en cursos i programes organitzats pel Departament d'Educació, les Escoles Oficials d'Idiomes (EOIs) i altres institucions acadèmiques i culturals reconegudes. Aquesta aposta per la diversitat lingüística pretén potenciar les competències comunicatives de l'alumnat i del professorat, enriuint així la seva capacitat professional i la seva integració cultural.

- **Participació en programes de formació i innovació pedagògica**

El centre s'involucrarà de manera activa en programes reconeguts de formació com el projecte d'Aprenentatge Integrat de Continguts i Llengües Estrangeres (AICLE) i altres iniciatives d'innovació pedagògica que fomentin l'ús de llengües estrangeres i oficials com a mitjà d'aprenentatge. Aquests programes permeten desenvolupar metodologies dinàmiques i inclusives que milloren la competència comunicativa i interdisciplinària dels estudiants.

- **Incorporació de bones pràctiques metodològiques multilingües**

El centre implementarà i difondrà bones pràctiques metodològiques orientades a l'ensenyament i aprenentatge multilingüe, fomentant la integració de diverses llengües en l'aula com a recurs pedagògic. Aquestes pràctiques inclouran estratègies d'immersió lingüística, ús de materials didàctics plurilingües, activitats interactives i recursos digitals que afavoreixin la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

- **Acompanyament individualitzat per a l'assoliment d'acreditacions oficials**

El centre establirà un programa d'acompanyament individualitzat dirigit a l'alumnat i al professorat interessats a obtenir les acreditacions oficials en llengües, que s'inclourà dins del pla de formació del centre. Aquest suport consistirà en orientació, assessorament personalitzat, seguiment del procés d'aprenentatge i facilitació de recursos específics per preparar les proves d'acreditació lingüística, afavorint així el reconeixement formal de les competències adquirides i millorant les oportunitats laborals i acadèmiques.

Annex 1: Llistat d'indicadors lingüístics anuals

Indicadors per mesurar el grau d'implantació i efectivitat de la política lingüística:

- Percentatge de comunicacions oficials redactades en català i aranès respecte al total.
- Nombre d'activitats formatives impartides en català, aranès, francès i altres llengües.
- Nombre d'alumnes i professorat que participen en formació lingüística anual.
- Nombre de documents administratius i materials didàctics disponibles en més d'una llengua.
- Grau de satisfacció de la comunitat educativa respecte a la comunicació multilingüe (dades de l'enquesta).
- Percentatge d'ús de la llengua catalana i aranesa en espais comuns (cartelleria, panells informatius).
- Nombre d'esdeveniments i jornades amb atenció multilingüe.
- Número d'alumnes que obté acreditacions oficials de llengua cada any.

Annex 2: Protocol d'ús lingüístic en documents administratius i comunicacions

Objectiu: Garantir la coherència i respecte a la normativa lingüística en totes les comunicacions oficials.

- **Idioma preferent:** Els documents i comunicacions s'elaboraran preferentment en català.
- **Ús de l'aranès:** Incorporació progressiva en documents oficials seleccionats (actes, convocatòries, cartelleria).
- **Ús del castellà:** Permès en comunicacions dirigides específicament a famílies o persones castellanoparlants.
- **Altres llengües:** Poden ser utilitzades en comunicacions destinades a col·lectius específics i en activitats multilingües.
- **Format i presentació:** S'haurà d'assegurar la correcta traducció i qualitat lingüística en totes les versions.
- **Validació:** Revisió per part del servei lingüístic o personal responsable abans de la difusió.

Annex 3: Catàleg de recursos per al suport lingüístic

Inclou materials i eines disponibles per a docents i alumnes:

- Diccionaris bilingües i multilingües (físics i digitals)
- Plataformes d'aprenentatge en línia (EOI, cursos del Departament d'Educació)
- Materials audiovisuals i interactius per a l'aprenentatge de l'aranès, català i francès
- Guies de bones pràctiques en l'ús de llengües a l'aula
- Suports per a l'elaboració de materials plurilingües
- Aplicacions mòbils per a la pràctica lingüística
- Servei d'assessorament lingüístic i correcció de textos

Annex 4: Pla de retolació en català i aranès

Objectius i línies d'actuació:

- Prioritzar la rotulació en català en tots els espais del centre (aules, oficines, serveis, zones comunes).
- Incorporar gradualment la retolació en aranès en zones amb major visibilitat i en documents institucionals.
- Adaptar el disseny perquè els rètols en ambdues llengües siguin llegibles, accessibles i estèticament coherents.
- Garantir que tota la senyalització compleixi amb la normativa lingüística vigent.
- Revisió i actualització anual dels elements de rotulació per mantenir la vigència i qualitat.

Annex 5: Proposta de calendarització d'activitats multilingües

Exemple de planificació anual:

Mes	Activitat	Llengües implicades	Públic destinatari
Setembre	Sessió d'informació sobre la política lingüística	Català, castellà	Professorat i alumnat
Octubre	Taller d'aranès bàsic	Aranès	Alumnat i professorat
Novembre	Jornada de portes obertes multilingüe	Català, castellà, francès	Famílies i alumnat
Gener	Curs intensiu de francès	Francès	Professorat i alumnat
Març	Xerrada sobre bones pràctiques en llengües estrangeres	Català, anglès, francès	Professorat
Maig	Concurs de redacció multilingüe	Diverses llengües	Alumnat
Juny	Avaluació i feedback de la política lingüística	Català	Equip directiu i professorat

Annex 6: Model d'enquesta lingüística per a alumnat i professorat

Objectiu: Recollir dades sobre l'ús, coneixement i preferències lingüístiques per orientar les polítiques i actuacions lingüístiques del centre.

Estructura de l'enquesta (alumnat)

Ús de la llengua:

1. Quina és la teva llengua materna?
2. En quin idioma et sents més còmode parlant?
3. Quan parles amb els teus companys, quin idioma utilitzes més sovint?
4. Quan parles amb els teus professors, quin idioma utilitzes més sovint?

Competència lingüística

5. Com valores el teu nivell de català?
6. Com valores el teu nivell d'aranès?

Opinió

7. De les llengües oficials, quina t'agradaria aprendre? (s'entén que el castellà està completament adquirit)

Estructura de l'enquesta (professorat)

1. Quina és la teva llengua materna?
2. *En quina llengua et sents més còmode parlant?*
3. *Quina llengua utilitzes principalment per comunicar-te amb els teus companys docents?*
4. *Quina llengua utilitzes habitualment per dirigir-te a l'alumnat?*
5. *Quina llengua utilitzes habitualment per parlar amb l'alumnat fora de l'aula (pati, passadissos, tutories informals...)?*
6. *En quina llengua imparteixes la teva matèria a l'aula?*
7. *En quina llengua et parlen els alumnes a l'aula?*
8. *Quina llengua predomina als materials didàctics (llibres de text, moodle, apunts, presentacions...)?*